



Pressemelding fra Østmarkas Venner 14. mai 2012

Østmarkas Venner fremmer herved forslag om å opprette en nasjonalpark i de indre deler av Østmarka.

Sammendrag:

I Østmarkas indre deler finner vi det største gjenværende inngrepsfrie naturområdet innen Oslo, Akershus, Østfold og Vestfold, samt Hedmark og Oppland sør for Gjøvik-Ringsaker-Elverum. Ingen andre skogsområder i Marka, eller på hele Østlandet, har tilsvarende naturkvaliteter. Dette er siste mulighet for å opprette en nasjonalpark i skogsområdene i sørøst-Norge. Østmarkas natur er ikke godt nok sikret gjennom Markaloven. Status som nasjonalpark vil sikre at naturkvalitetene slik de er i dag blir tatt vare på for kommende generasjoner. Dagens friluftsliv vil fortsette. Det vil bli gitt full erstatning til grunneierne.

Utdyping:

Nasjonalparkene skal dekke variasjonsbredden i norsk natur, men de fleste ligger høyt til fjells eller langt mot nord. Selv 50 år etter at vi fikk vår første nasjonalpark Rondane i 1962, mangler vi en nasjonalpark i de lavereliggende skogsområdene på Østlandet. Også i det systematiske skogvernet er det mangel på slik lavereliggende, produktiv skog.

Det aktuelle området ligger øst for Elvåga, og inn mot Østmarka naturreservat (18 km²) og Ramstadslottet naturreservat (2 km²). Østmarka nasjonalpark blir en *brukspark*, der hovedformålet er rekreasjon, friluftsliv og økoturisme. Lar vi de to reservatene bli omsluttet av en nasjonalpark på om lag 40 km², bevarer vi et enestående naturdokument for ettertiden på ca. 60 km². Et så stort areal vil bevare det rike dyrelivet, det vil tåle lokale skogbranner eller stormfelling, og det vil tåle slitasken fra alle som besøker området for å hente nytt overskudd i hverdagen. Man bør vurdere et størst mulig areal og senke kravet til urørthet. Den nye naturmangfoldloven gir full erstatning ved opprettelse av nasjonalpark.

Stockholm har allerede en bynær nasjonalpark: Tyresta. Nå kan også Oslo få sin bynære nasjonalpark. Halvparten av Oslos befolkning bruker Østmarka, og bruken er økende. Markaloven regulerer ikke alle inngrep, herunder skogsdrift med veianlegg og flatehogst. Den nye hjemmelen i Markalovens § 11 til å verne særskilte arealer for friluftsliv vil bare dekke mindre, spredte flekker i Marka. Naturverdiene i Østmarka er ikke godt nok sikret, noe Østmarkas Venner stadig blir minnet om. Med nasjonalparkstatus vil dagens naturverdier bli varig sikret over et større areal.

Andre verneformer passer ikke. *Naturreservat* setter større krav til urørthet og kan ramme friluftslivet unødige. *Landskapsvernområde* passer ikke fordi en viss skogsdrift er tillatt i

denne verneformen. Det vil bli et konstant problem hvor mye som kan hogges uten at det påvirker landskapsbildet ”vesentlig”. *Nasjonalpark* vil bevare landskapsbildet ved at nye tekniske inngrep, inkludert skogsdrift, ikke blir tillatt. Fordi verneformen ikke er så streng som i naturreservat, vil man kunne tillate å inkludere noen få eksisterende skogsbilveier, samt tillate fortsatt preparering av dagens skiløyper. Dagens friluftsliv vil fortsette.

Østmarka har en variert og spennende topografi. Dette er ”jaktmarkene” til Sverre M. Fjelstad, som har gledet så mange med sine bilder, filmer og kåserier. Her er det gammel barskog med skjeggglav, myrer med orkideer, og hule trær med spetter og ugler. Her spiller tiuren mellom gamle furuer, og orrhaneleiken går på vårsnøen i myrdragene. Her kan du velge mellom furukledde åsrygger, bortgjemte kløfter, idylliske skogstjern, snirklete bekker eller høye topper. Kanskje ser du beveren i arbeid en tidlig morgen. Og den observante vandreren kan oppleve fiskeørnens flotte silhuett. Eller du kan gå på oppdagelsesferd etter merkelige sopper eller moser i skogbunnen. Her inne er det også stillhet – et gode som etterspørres av dagens travle mennesker.

Det er fullt mulig å foreslå nye nasjonalparker i tillegg til Miljøverndepartementets opprinnelige landsplan, dersom lokalsamfunnene (kommunene) ønsker det. I Vestfold arbeides det med en nasjonalpark i skjærgården, etter lokalt initiativ. Nesten hele skjærgårdsidyllen utenfor Nøtterøy og Tjøme, fra Ormø til Færder, er så unik at kommunene i samarbeid med Fylkesmannen i Vestfold vil høyne statusen til nasjonalpark.

Når Østmarka blir nasjonalpark, får den høyere status og mer oppmerksomhet. Det betyr blant annet at det opprettes et nasjonalparksenter og at staten bidrar med mer penger til skjøtsel, tilrettelegging og informasjon. Norge mangler også et nasjonalparksenter på riksnivå, og dette knutepunktet kunne legges til hovedstaden dit de fleste turistene ankommer. Henvvisning til en nasjonalpark nær byen vil få stor interesse og kan bli en viktig merkevare for de aktuelle kommunene.

Pressekontakt: Sigmund Hågvar, leder for skog- og verneutvalget i Østmarkas Venner

Mobil: 91 71 45 10

E-post: sigmund.hagvar@umb.no